

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Jure Rerum Ecclesiasticarum Ad Germaniae Catholicae
Principia Et Usum Pars ...**

Complectens Sectionem III. & IV.

Zech, Franz Xaver

Ingolstadii, 1762

Titulus VII. De Peculio Clericorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68067](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68067)

TITULUS VII.
DE PECULIO CLERICORUM.

Confer. lib. 3. Decretal. tit. 25.

§. 87.

PECULIUM dicitur quasi pusilla pecunia, seu patrimonium pusillum 42.) : & quidem Peculium servorum dicitur, quod servus domini permisso, separatim a rationibus dominicis habet. Ad eundem modum videtur accipi Peculium Clericorum, pecunia scilicet pusilla, a rationibus Ecclesie separata, quia Clerici neque patrimonialibus bonis abundare gestiunt; neque superfluis proventibus Ecclesie inhiant: habentes enim victum & vestitum, his contenti sunt 43.), in ea quantitate, ad quam non eos habendi ducit cupiditas, sed cogit vivendi necessitas 44.): frequenter tamen nescit cupiditas, ubi finitur necessitas 45.).

§. 88.

42.) L. 5. §. 3. ff. de Pecul,

43.) C. 5. XII. q. 1.

44.) C. 9. I. q. 2.

45.) S. AUGUSTIN. lib. IV. contra Julian. c. 14. §. 70.

Comple- §. 88. Bona Clericorum (prout
ditur distinguuntur a Bonis proprie Ec-
Bona clestasticis, scilicet a Fundis in do-
Patri- minio Ecclesiæ existentibus, vel re-
monia- ditibus ad certos fines in Ecclesia
lia & destinatis) dividuntur in *Patrimonia-*
Clerica- *lia* & *Clericalia*. *Patrimonialia* sunt,
lia. quæ Clerici paternæ successionis vel
 cognationis intuitu, aut de artifi-
 cio sunt adepti, seu quæ dono con-
 sanguineorum, aut amicorum, vel
 alio profano titulo, non habito re-
 spectu ad Ecclesiam, pervenerunt
 ad ipsos. *Clericalia* dicuntur, quæ
 consideratione Ecclesiæ, aut functio-
 num Ecclesiasticarum perceperunt
 46.). In his faciunt Doctores com-
 muniter distinctionem, vocantque
 aliqua Beneficialia, alia quasi patri-
 monialia. *Beneficialia* dicunt, quæ
 ex titulo Beneficii Ecclesiastici per-
 cipiuntur, uti plerumque sunt De-
 cimæ, redditus ex fundis dotalibus
 Ecclesiæ &c. Hæc sunt vel *Necessa-*
ria ad competentem sustentationem;
 vel *Superflua*, quæ superant con-
 gruam quantitatem; vel *Parsimonia-*
lia,

46.) C. 9. de Testam. C. 2. XII. q. 3. item
 q. 5. c. 4.

lia, quæ ex necessariis per singularem vitam moderationem seposita sunt. Quasi patrimonialia dicuntur, quæ titulo quidem spirituali, non tamen ex titulo Beneficii acquiruntur, sed ex lectis Missis, exceptis Confessionibus, habitis Concionibus, Administratione Sacramentorum, & similibus functionibus obveniunt, vocarique solent *Reditus stole*, quibus annumerari solent *Distributiones quotidianæ* propter præsentiam in Choro.

§. 89. Clerici retinent Dominium bonorum patrimonialium, cum ratione Status Clericalis non fiant inhabiles ad illud. Eandem igitur post Clericatum assumptum, habent facultatem de iis disponendi, quam habebant antea, nisi quod ratione status sui ad majorem obligentur vitæ temperantiam, & bonorum operum exercitationem. Reditus intuitu Beneficii, vel functionum Clericalium obvenientes, an in suo habeant dominio, an vero sola illis competat administratio, gravis est controversia inter Doctores. Ex præcedenti Titulo constat, Redituum Ecclesiasticorum administrationem olim fuisse penes solum Episcopum.

*potest
concedi
Clericis
Dominium
Beneficia-
lium,*

K
De Jure Rev. Eccles. Pars poster.

piscopum, qui opera Oeconomorum singulis Clericis & Pauperibus distribuebat necessaria, vel in commune viventibus, vel separatim habitantibus, quotidiano, hebdomadario, aut mensruo dimenso. Hujus portionis sibi attributæ quin dominium more aliorum pauperum, acquisiverint Clerici separatim viventes, nullus dubito: sublata enim vitæ communitate, non apparet in Ecclesia voluntas faciendi discrimen inter pauperes reliquos, & Clericos; nec in ipsis Clericis specialis inhabilitas ad acquirendum dominium. Jam vero, quando ipsis Beneficialis Administratio Redituum Beneficialium permessa est, hi ipsi colligendo hos Reditus, sibi portionem suam tribuunt, quam ex manibus Episcopi suscipere antea solebant: non igitur apparet, quod eorum dominium in dubium vocari possit.

*Etiam
super-
fluum*

§. 90. An autem congrua solum sustentatio exinde haberi possit, an superflua multa sint, quis discernet in ipsa collectione? Postquam necessitatibus omnibus congrue satisfactum est, tunc demum de superfluis judicari potest. Nullum apparet
discrimen

De Peculio Clericorum. 147

discrimen inter Reditus necessarios & superfluos, dum percipiuntur: utrorumque igitur æqualiter dominium obtinebunt Clerici, cum in ipsa perceptione nulla Redituum pars determinate dici possit necessaria, nulla superflua. Non obstat huic dominio, quod varia onera hisce Reditibus incumbant, & liberrimæ dispositioni multi Canones se opponant. Nam etiam Reditibus laicis multa incumbunt onera Censuum, pensionum, tributorum; multique obices illimitato usui & liberæ administrationi ponuntur a Legibus, Testatoribus, vel Donatoribus: & tamen eorum possessores habentur veri domini. Idem de Clericis dici potest, qui veri sunt domini Bonorum patrimonialium, quamvis teneantur illa impendere ad usus honestos: cur non etiam sint domini Bonorum Beneficialium, quamvis impendere ea debeant ad usus pios.

§. 91. Modus hic loquendi conformis est Sacris Canonibus, & Pontificum Constitutionibus, dum Julius III. 47.) Reditus a Beneficialibus

Redituum;

K 2

tis

47.) Const. eum sicut. anno 1550.

tis perceptos, non ulterius in Ecclesiasticis, sed potius ipsorum Beneficiatorum propriis, & per eos acquisitis Bonis judicandos dicit: dum dicitur, Clericos absentes sine causa legitima, distributiones quotidianas non facere suas, nec rerum sic receptarum dominium acquirere 48.) : item Clericos diu absentes, aut professionem fidei emittere negligentes, non facere fructus suos 49.). Multi quidem Parochi aut Beneficiati, ut ex priori Titulo colligitur, Bonorum intra terminos Ecclesiæ suæ sitorum Administrationem potius via facti, quam deferente lege, sibi sumpserunt, indeque nihil pro pauperibus, parum pro fabrica separatam fuit: horum igitur intuitu nudi videntur esse Administratores, qui Redituum suæ curæ commissorum nequaquam obtinent dominium. Verum jure optimo Clerici primum solliciti sunt de portione sibi competente, quæ turbatis sæpe rebus, & afflictis Ecclesiis restabat satis modica. Ubi igitur nulli determinati fundi fuerunt
Fabri-

48.) C. un. de Cler. non resid. in 6.

49.) Conc. TRID. sess. 23. c. 1. & sess. 24. c. 12. de Reform,

Fabricæ usibus destinati ; nulli pauperum subsidio assignati ; absque discrimine percipit Clericus Reditus omnes tanquam suos , expensurus postea , si quid superflui reperiatur , in eos fines , ad quos Ecclesia pridem destinaverat. Omnium interim percipiendo fit Dominus , omnes Reditus facit suos , magnis utique oneribus gravatos : sicuti hæres totam hæreditatem facit suam , debitis , legatis , censibus oneratam.

§. 92. Dispicendum jam est , quibus oneribus gravati sint Reditus Ecclesiastici. Certe ex intentione Fundatorum , & Spiritu Ecclesiæ impendi debent ad Cultum Divinum , qui juxta SS. Canones obtinetur per sustentationem Episcopi & Clericorum , per conservationem Fabricæ & Ornamenta Ecclesiæ , per subsidium pauperum & peregrinorum , aut denique per alios pios usus honori Dei amplificando , & animarum salutis promovendæ idoneos. Isti fines nondum censentur obtenti per hoc , quod Reditus Ecclesiæ inferantur cistæ vel horreo cujusdam Parochi : nihil enim exinde utilitatis in Ecclesiam , nihil honoris in Deum , nihil emolumentum

ti pro salute animarum redundat : ergo ulterius infumendi sunt ad eum finem, qui intentioni Fundatorum, & menti SS. Canonum respondeat: sicuti Reditus pro Fabrica Ecclesiæ destinati, non censentur bene applicati, si per aliquot menses aut annos in ærario Ecclesiæ delitefcant, neque propterea possunt postea ad usus profanos impendi 50.).

Nempe ad propriam sustentationem, §. 93. Sumit igitur Clericus ex his Reditibus in stipendium vitæ, quantum sufficit congruæ sustentationi suæ, quæ sustentatio necessaria est Ecclesiæ, saluti animarum, & Cultui Divino. Nihil enim Clericus percipit in compensationem obsequiorum spiritualium, quæ, cum potestatem Clericalem gratis acceperit, gratis impendit. Annum salarium & pretium ministris Laicis, vel artificibus præstitum, jam plene obtinet

---

50. S. URBANUS Papa in Lektionibus Breviarii 25. Maij statuit: ipsa res Fidelium, quæ Domino offeruntur, non debent in alios usus, quam Ecclesiasticos, & Christianorum Fratrum, vel indigentium converti; quia vota sunt fidelium, & pretia peccatorum, ac patrimonia pauperum.

De Peculio Clericorum. 151

tinēt finem ab Ecclesia intentum, scilicet obsequia vel artificiosa opera, aliunde Ecclesiæ non debita: & ideo ejusmodi Laici ex intentione SS. Canonum non tenentur superflua ad pios usus ultiores impendere. Clericus autem nullum præstat obsequium pretio temporali æstimandum: consequenter exigere nihil potest, nisi necessarium vitæ stipendium: & Reditus Ecclesiastici, qui neque ad vitam Clerici sustentandam, neque ad alium a SS. Canonibus indigitatum usum actu impenduntur, sine suo frustrantur: debent proin proventus ultra congruam sustentationem superflui ad alios pios usus expendi, quales nunquam deerunt.

§. 94. *Quamvis enim aliqui Reditus forte sint superflui congruæ sustentationi Clericorum, nunquam tamen erunt superflui consideratis aliis Redituum Ecclesiasticorum finibus. Non est autem admittenda opinio, quod Reditus Parochiales, seu Beneficiales pro sola Parochi vel Beneficiati sustentatione sint destinati, Cultusque Divinus ad intentionem Ecclesiæ promoveatur, si fructus in horreis, si pecuniæ in cistis Parochi*

chi aut Beneficiati condantur. Incumbit Parocho præter suam, familiaræque sustentationem, Cathedralium, subsidium Charitativum, reparatio ædium suarum, quotidianus affluxus pauperum &c. ut sentiant Parocho, Reditus suos adhuc hodie gravari quadruplici illo fine, ad quem antiqui Canones impendi oblationes volebant. Ex his concluditur, non apparere sufficientem rationem distinguendi inter Bona Clericorum necessaria & superflua, ubi de eorum usu est quæstio, nisi credamus, nec superesse pauperes, quibus subveniatur; nec ad manum esse ullam occasionem Cultus Divini amplificandi. Vana est quorundam assertio, nesciri, quo pars in usus pauperum destinata pervenerit: hæret ista in illis Reditibus, Decimis & Oblationibus, in quibus olim hæserat, quando alia erat administrandi ratio, cum qua nequaquam mutata est natura & destinatio Redituum Ecclesiasticorum

*Eleemo-
syna
pauperibus* §. 95. Nec argumentum a Pauperibus ad Clericos duci potest, ita ut Clerici æque parum censeantur adstricti ad ea in usus pios expendenda,

da, quæ sustentationi congruæ super-erogata fluunt; sicuti pauperes, ejusmodi non est obligationem circa eleemosynas ex annexa Reditibus Ecclesiasticis sibi superfluas ulterior non agnoscunt. Lata enim est dispa-obligaritas: nam menti Fundatorum & Ec-
clesiæ satisfactum censetur, quando illi, qui Reditus Ecclesiasticos colligunt, ex motivo misericordiæ, quod vere ad Cultum Divinum pertinet, eorundem Redituum partem pro sublevanda pauperum miseria largiuntur, quamvis isti pauperes his eleemosynis non utantur ad suam sustentationem. Possunt hi fingendo paupertatem, vel per eleemosynæ abusum peccare, aut etiam teneri ad restitutionem §1.) : istud autem non oritur ex singulari obligatione Reditibus Ecclesiasticis imposita, utpote cui jam satisfactum est per distributionem in pauperes bona fide factam. Aliter loquendum de Clericis proventus Beneficiales percipientibus, non utique ad compensanda obsequia spiritualia gratis obita, sed ut expendantur ad Cultum Divinum, qui promovetur

K § pet

---

§1.) Vid. MOLINA de J. & Jur. tr. 2, disp. 210.

per sustentationem ipsius Clerici: ultra hanc quæ superflua sunt, nondum obtinuerunt finem suum a Fundatoribus & Ecclesia intentum: proin remanet obligatio ea pie expendendi.

Eandem cum Beneficialibus naturam habent Bona Parsimonialia: §. 96. Quod dictum de Reditibus congruæ sustentationi Ministrorum superfluis; idem intelligendum de *Parsimonialibus*, qui consumi quidem potuissent; sed ex vitæ temperantia, avaritia, aut aliis rationibus repositi manent. Certum est, quod hi sint Reditus Ecclesiastici ex natura sua destinati ad usus pios: certum est pariter, quod ad illos impensi non fuerint: qua ratione igitur contingere potuit, ut Reditus Ecclesiastici transferint in profanos ex eo solo capite, quod non fuerint impensi ad usus pios, inter quos etiam fuisset sustentatio Ministrorum Ecclesiæ. Si mille aurei destinentur ad fabricam Ecclesiæ, Architectus tamen vel per suam industriam, vel ob parciora ornamenta impendit solummodo octingentos: nemo cogitabit, reliquos ducentos non amplius esse devinctos usibus Ecclesiæ. Similiter &c.

§. 97. Dubium movetur, an quæ *Quasi*
hactenus diximus, solum de Redi-*Patri-*
tibus Beneficialibus, an vero etiam *monia-*
de Reditibus Stolæ, Distributio-*lia*:
nibus quotidianis, stipendiis Mis-
sarum & aliis, quæ *quasi patrimo-*
nialia vocari solent, intelligi debeant.
Certum est, hæc nec offerri, nec ac-
ceptari tanquam mercedem obsequii
spiritualis, ne offerentes, vel ac-
ceptantes Simonix possint argui: si-
militer certum est, non esse dona
omnino gratuita & liberalia, cum
nequaquam darentur, nisi vicissim
obsequia spiritualia præstarentur:
Sunt igitur Oblationes ex ea æqui-
tate factæ, quam insinuat S. PAU-
LUS (2.) : *si nos vobis spiritualia semi-*
navimus, magnum est, si nos carnalia
vestra metamus? Conformiter dicto
Christi, dignus est Operarius cibo
suo. Mens igitur offerentium &
acceptantium conformis est menti
Ecclesix & ordinationi Christi, ut
scilicet ista dentur & acceptentur in
vitæ stipendium. Omnia autem
per-

perpendenti & rimanti non occurrit
 opportuna differentia inter hæc sti-
 pendia quasi patrimonialia, & inter
 beneficialia, quæ utique non dan-
 tur solummodo propter otium, sed
 propter Officium spirituale, sicuti
 quasi patrimonialia: nec aliud di-
 scrimen est, quam quod Reditus
 beneficiales colligantur ex bonis jam
 ante aliquot sæcula Ecclesiæ obla-
 tis: Reditus autem stolæ provenient
 ex Oblationibus hodiernis. Pravam
 consuetudinem vocat S. Gregorius
 53.) , si quis perversa usurpatione
 sibi arroget liberam dispositionem de
 recentibus Oblationibus, easque a-
 lio jure æstimet, ac bona antiquitus
 Ecclesiæ tributa. Quæ igitur olim
 de usu & destinatione Oblationum
 statuta fuerunt, eadem adhuc hodie
 statuta censentur de Oblationibus
 quibuscunque intuitu obsequii spiri-
 tualis factis. Sola administrandi ra-
 tio immutata est, cum administra-
 tio relinquatur ipsi Clerico, sive cu-
 rato, sive non curato, qui pro sti-
 pendio vitæ iisdem utitur; si quid
 au-

De Peculio Clericorum. 157

autem superflui esset, haud dubie ad alios pios usus impendere deberet. Sacerdotibus quidem curatis severissime prohibent SS. Canones, ne quid pro sepultura, benedictione nubentium, baptismo &c. recipiant: sola consuetudo eos excusat (54.): per hanc autem, utpote odiosam, & Sacris Canonibus derogantem, nulla ratione tollitur gravissima tot Pontificum & Conciliorum ordinatio de Oblationibus pie impendendis. Nec alia est ratio Sacerdotum, qui curam animarum non habent, & stipendium pro dicendis Missis recipiunt: nam isti quoque nec mercenarii videri volunt; nec alium titulum acceptandi stipendium excogitare poterunt, quam illum, quo aliæ Oblationes in Ecclesia recipiuntur (55.).

§. 98.

54.) C. 42. de Simon.

55.) Aliter sentit JOAN. CABASSUTIUS
Jur. Can. Theor. & prax. lib. 2. c. 22.
n. 8. cui assentiri videtur PONTAS
Dictionar. Cas. Consc. verb. testamen-
tum, Cas. V. in fin.

*Et Distribu-
tiones
quoti-
diane.*

§. 98. Major adhuc ratio est eorum, qui Distributiones quotidianas percipiunt 56.): hæ enim originem suam trahunt a more antiquo, quo singulis Clericis vel quotidie, vel hebdomadatim, vel aliis fixis temporibus congrua portio pro victu dividebatur ex massa communi: destinatæ igitur sunt hæ distributiones ad usum pium, qualis est sustentatio Clericorum, proin ad alios usus profanos converti non possunt. Dum enim Concilium TRIDENTINUM fieri & augeri eas ex massa communi voluit, non intendebat, mutare horum Redituum destinationem, sed id tantum voluit, ut isti non æqualiter pervenirent ad negligentiores Canonicos; sed potior eorum pars cedat diligentioribus. Aliud dicendum de Distributionibus, per quas intenditur nonnunquam major celebritas per frequentiam præsentium vel in comitatu funeris, ubi etiam Laicis tales Distributiones conceduntur: per istas enim non intenditur

---

56.) Has proventus Ecclesiasticis annumerat BONIFACIUS VIII. Extrav. un. §. 6. de Decimis. inter commun.

ditur Officium sacrum, ad quod Clericus vi sacri ordinis vel beneficii ab Ecclesia deputatur.

§. 99. Cum igitur ex intentione *Quan-*
Fidelium offerentium, & mente Ec-*tum pos-*
clesiæ acceptantis, Oblationibus & *fit indul-*
Reditibus Ecclesiasticis incumbat o-*geri ho-*
nus, eos impendendi ad usus pios, *diernæ*
sane illi, qui aliter impendunt, ob-*commu-*
ligationem Juris naturalis violant, *ni per-*
sicut violaret, qui hæreditatem aut *suasione?*
fideicommissum tenent, nec tamen
oneribus impositis satisfaciunt. Hæc
juxta genuinum Ecclesiæ spiritum
tenenda & inculcanda omnino vi-
dentur. Si tamen hodiernis mori-
bus aliquid indulgere, & nervum
disciplinæ Ecclesiasticæ relaxare veli-
mus, distinguere possumus I. inter
ea, quæ tanquam pro dimenso diur-
no, vel etiam annuo in certa quan-
titate alicui Clerico dantur, quale
est stipendium pro lecto sacro, aut
etiam annuum determinatum stipen-
dium cujusdam Vicarii Parochialis,
dum interim Parochus habitualis uni-
versos redditus colligit. Et II. inter
ea, quæ obveniunt ex universali
administratione totius foundationis,
Parochiæ, Canonicatus, Dignitatis
&c.

&c. Prioris generis reditus videntur ex hodierna communi persuasione dari ad solos usus Clerici, qui proin non videtur aliam obligationem circa usum eorum habere, ac alii Laici, ut scilicet honeste impendat. Posterioris autem generis reditus nequaquam conceduntur ad solos Clerici usus, sed juxta mentem Fundatorum & Ecclesiæ dantur cum oneribus supradictis Cultum Divinum, pauperes, fabricam Ecclesiæ &c. respicientibus: istis oneribus ut satisfiat, & exinde Cultus Divinus promoveatur, gravissima est obligatio, nullis vanis prætextibus parsimonix &c. abolenda.

Clericus §. 100. Circa peculium Clerico-
ex Pa- rum, quod vel ex Bonis patrimo-
trimo- nialibus, vel ex Reditibus Ecclesia-
nialibus sticis congeritur, oritur quæstio,
dives, num Clericus vivere possit ex Redi-
 tibus Ecclesiasticis, qui habet suffi-
 cientem sustentationem ex Bonis pa-
 trimonialibus? Ex dictis constat,
 Reditus Ecclesiasticos dari in stipen-
 dium vitæ, quia *dignus est Operarius*
cibo suo 57.): sicuti pauperi ex iis-
 dem

De Peculio Clericorum. 161

dem Reditibus datur Eleemosyna, quia misericordia exigit, ut illi succurratur. Unde aliqui inferunt, sicut ille, qui labore manuum, aut aliis mediis facile sibi comparare potest necessaria vitæ, nequit bona conscientia vivere ex Eleemosynis: ita etiam non posse Clericum stipendia vitæ percipere ex Reditibus Ecclesiasticis, si suppetant ei patrimonialia: non enim dantur hi reditus in pretium, vel remunerationem laboris, de quo præcipit Christus, gratis accepistis, gratis date; sed solummodo dantur in stipendium vitæ, quod videtur supponere indigentiam: unde multi antiqui Canones perceptionem Redituum Ecclesiasticorum alligant indigentia (58.). Ratio horum
L est,

58.) Can. Apost. 40. relatus in C. 22. XII. q. 1. Can. 25. Concil. ANTIOCH. relatus C. 23. ead. Caus. & quæst. Ad dantur C. 7. X. q. 2. C. 6. 7. 8. 9. I. q. 2. allegati Canones. 7. 8. & 9. a Gratiano adscribuntur S. Prospero de vita contemplat. Revera Autor ejus libri est JULIANUS POMERIUS circa finem sæculi V. de quo videri potest Nota JACOBI SIRMONDI

De Jure Rer. Eccles. Pars poster.

est, quia illi, qui possidet sufficientes Reditus temporales, Bona Ecclesiastica ad vitæ sustentationem non sunt necessaria, sed prorsus superflua, consequenter ad alios pios usus impendenda 59.)

An possit vivere ex Beneficialibus? §. 101. Nihilominus altera sententia affirmans, etiam a Clerico divite posse Reditus Ecclesiasticos percipi, & in usus suos converti, passim traditur, & in praxin deducitur. Unde convenientius me expedire non scio, quam repetendo verba, quibus usus sum in quibusdam foliis, in quæ Decadem Dubiorum de Peculio Clericorum ante aliquot

---

MONDI ad Conc. Aquisgran. anno 816. GUILIELM. CAVE Hist. Liter. ad Ann. 444. & 498. Fusior hujus Juliani contextus sub nomine Prospero refertur in dicto Conc. AQUISGRAN. C. III.

59.) Hoc sensu dicit S. AUGUSTINUS Epist. 185. alias 50. cap. 9. *Si pauperum compauperes sumus, & nostra sunt, & illorum: si autem privatim quæ nobis sufficienter possidemus, non sunt illa nostra, sed pauperum, quorum procuracionem quodammodo gerimus, non proprietatem nobis usurpatione damnabili vindicamus.*

De Peculio Clericorum. 163

quot annos conjeci, scilicet priorem sententiam negativam, esse conformiorem Spiritui Ecclesiæ; alteram affirmativam, sensui Ecclesiasticorum: priorem menti Sacrorum Canonum; alteram placitis Canonistarum: priorem ita piam, ut ejus usus summopere esset optandus; alteram ita communem, ut ejus usus non sit damnandus. Demum ex iis, qui Reditus patrimoniales sufficientes ad vitæ sustentationem habent, & tamen ex Reditibus Ecclesiasticis vivunt, id solum rescire cuperem, in quem finem patrimonialia cumulent, iisque parcant, dum interim ex Ecclesiasticis vivunt? Si patrimonialia relinquerent Consanguineis suis, vel in pauperes dividerent; sequeretur sane exemplum Apostolorum, & mererentur vivere ex Altari, quando Altari serviunt: verum si Reditus patrimoniales solícite cumulant & custodiunt; interim autem Ecclesiasticos proventus absumunt; vehementer timendum est, ne inordinato affectu ad id impellantur. Viderint igitur ejusmodi Clerici, ne in alterutrum scopulum impingant, vel Ecclesiastica in aliorum præjudicia

absumendo; vel patrimonialia ex avaritia, aut alio pravo affectu cumulando.

TITULUS VIII.
DE BENEFICIIS ECCLE-
SIATICIS.

Confer. Lib. 3. tit. 4. § 5. In Sext. tit. 3. § 4. Clement. tit. 2. Extrav. Joan. XXII. tit. 3. Commun. tit. 2.

§. 102.

Nomen Præbendæ & Beneficii ex militia desumptum. **P**OSTQUAM Clericis *Militiæ* sacræ nomen tribui cœptum est, non incongrue plura ex Castris vocabula ad Ecclesiam translata sunt, inter quæ mentionem hoc loco meretur vox *Præbendæ*, & *Beneficii*. *Præbenda* enim apud Romanos significabat annonas, cibaria, præbita, diaria & sportulas, sive alimenta, quæ in dies, vel menses militibus erogari solebant (60.). A CONSTANTINO enim, aliis-

---

60.) Huc facit L. inviti. 19. ff. de Testib. ubi ULPIANUS loquitur de eo, qui quid exercitui præbendum, conduxerit. quam lectio.